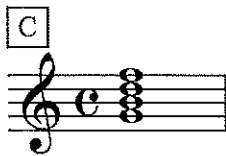

HOOFDSTUK IV: Het Dominant septiemakkoord

1. Algemeen:

Het dominant septiemakkoord versterkt de spanning van de dominant d.m.v. een extra leidtoon. Deze komt vnl. voor op de V^{de} graad maar kan in principe op iedere graad geplaatst worden. Let wel dat deze graad dan een dominantfunctie krijgt en MOET oplossen.

2. In grondligging:

1. Bestaat uit vier klanken verdeeld over vier stemmen.
2. Lost op naar I of naar VI.
3. De leidtoon lost stijgend op.
4. De septiem lost dalend (een secunde) op.
5. Indien de septiem met een sprong wordt bereikt, doe dan ergens TB, bij voorkeur in de bas.
 - V7 – I: Verdubbelde grondnoot.
Kwint wordt weggelaten.
 - V7 – VI: Alle vier de klanken op V krijgen een normale oplossing.

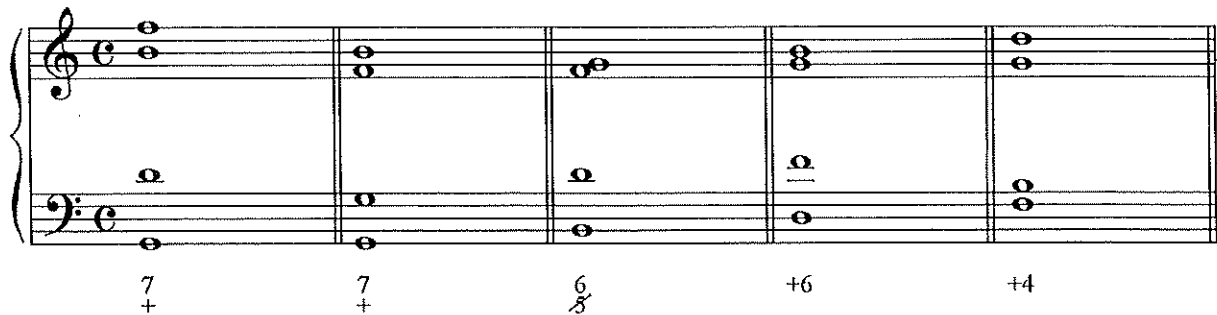
TAAK:

Oefeningen 143 t.e.m. 148

3. Omkeringen:

1. Becijfering:

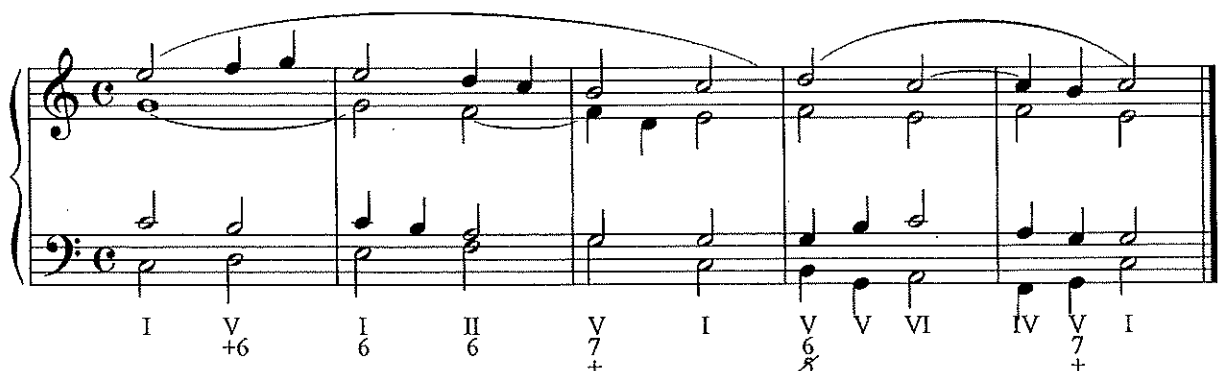
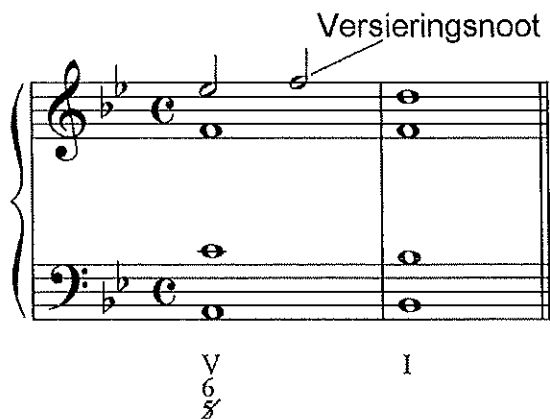
- Grondligging: 7_+ (+ duidt aan dat de leidtoon in het akkoord zit.)
- 1ste omkering 6 5
- 2de omkering +6 of 4/3
- 3de omkering +4 of 2

In omkeringen wordt het akkoord meestal volledig gebruikt. De LEIDTOON en de SEPTIEM mogen nooit ontbreken en verdubbeld worden!

Een positiewijziging is mogelijk. Wissel echter nooit de septiem met de grondnoot om, tussen dezelfde stemmen.

Als wijze van versiering mag de septiem even afspringen naar de grondnoot om vervolgens de normale oplossingsnoot te zoeken.

TAAK:

Oefeningen 150 t.e.m. 157

Bij de 2de omkering (+6) mag de septiem met een stijgende secunde oplossen.

De DUBBELDOMINANT op II kan nu ook met een dominant septiemakkoord.

Een functioneel chromatische verlaging wordt altijd als een SEPTIEM behandeld.

Een functioneel chromatische verhoging wordt altijd als LEIDTOON behandeld.

TAAK:

Oefeningen 159 t.e.m. 169

Onregelmatige septiemoplossingen:

Wanneer verscheidene 7+ elkaar opvolgen, moet de septiem niet noodzakelijk haar normale oplossing krijgen.

The image shows a musical score in C major, 4/4 time, illustrating irregular resolutions of dominant seventh chords. The score consists of two systems of staves. The first system shows a sequence of chords: I, V⁺⁶, I₆, IV, II_{6/5}, V, and I. The second system shows: I_{6/5}, IV, VI_{6/5}, II, 6₄, V₇, and I. Above the first system, three 'TD' (Tussendominant) labels are placed over the V⁺⁶, II_{6/5}, and VI_{6/5} chords, with curved lines indicating their resolutions to the following chords. The notation includes treble and bass clefs, a key signature of one sharp (F#), and various chord symbols and figured bass notation.

Veel gebruikte tussendominanten zijn:

II – V

I – IV

VI – II

III – VI

TAAK:

Oefeningen 171 t.e.m. 179

Modulaties:

Een dominant septiemakkoord kan nooit een scharnierakkoord zijn. Hiervoor is het te tonaal gebonden. Het kan echter wel een eerste of laatste herkenningspunt van een toonaard zijn.

Nuttige wenk:

Een liggende noot die gevolgd wordt door een dalende secunde is meestal een noot die septiem wordt en dan dalend oplost.

The musical score is written for piano in D major, 4/4 time. It consists of 12 measures. Above the staff, Roman numerals indicate the chords: I, V, I, II, V, III, VI, VI, II, V, I, II, V, I. Below the staff, the corresponding chord symbols are written: I, V_{6 5}, I, II₊₄, V₆, III₊₆, VI, VI₊₄, II₆, V₊₄, I_{6 5}, II₆, V_{7 +}, I. The score shows various voice leading techniques, including the resolution of the dominant seventh chord (V₇) to the tonic (I) in the final measure.

TAAK:

Oefeningen 181 t.e.m. 188